

opusdei.org

Liturgia Bielej soboty a Velkonočná vigília

Svätý týždeň je stredobodom liturgického roka: počas týchto dní prežívame rozhodujúce okamihy nášho vykúpenia. Cirkev nás svojou múdrosťou a tvorivosťou vedie za ruku od Kvetnej nedele až po kríž a zmŕtvychvstanie.

30.03.2024

Anonymný text z prvých rokov kresťanstva akoby zhustene

zachytával tajomstvo, ktoré si Cirkev pripomína na Bielu sobotu: Kristov zostup k zosnulým. „Čo sa dnes deje? Veľké ticho obklopuje zem; veľké ticho a veľká samota. Veľké ticho, pretože Kráľ spí. Zem sa bojí a je v úžase, pretože Boh zaspal v tele a prebudil tých, čo spali od dávna“^[1]. Tak ako vidíme Boha odpočívať v knihe Genezis na konci svojho stvoriteľského diela, Pán teraz odpočíva od svojej vykupiteľskej únavy. A to preto, že Veľká noc, ktorá má definitívne svitnúť vo svete, je „sviatkom nového stvorenia“^[2]: Pána stálo život, aby nás obnovil pre Život.

„Ešte chvíľku a už ma neuvidíte a zasa chvíľku a uvidíte ma“^[3]. Takto povedal Pán apoštolom v predvečer svojho umučenia. Kým čakáme na jeho návrat, rozjímame o jeho zostupe do temnoty smrti, v ktorej boli ešte ponorení tí spravodliví Starej zmluvy. Kristus, nesúc v ruke oslobodzujúce znamenie kríža,

ukončuje ich spánok a uvádza ich do svetla nového kráľovstva: „Prebud' sa, ty, ktorý spíš, lebo som ťa nestvoril, aby si zostal zajatcom v priepasti“^[4]. Od karolínskych opátstiev v ôsmom storočí sa spomienka na túto veľkú sobotu rozšírila po celej Európe: deň očakávania Zmŕtvychvstania, intenzívne prežívaný Ježišovou Matkou, z čoho pochádza sobotňajšia úcta Cirkvi k Presvätej Panne Márii; teraz, viac ako kedykoľvek predtým, je ona *stella matutina*^[5], rannou hviezdou, ktorá ohlasuje príchod Pána: *Lucifer matutinus*^[6], slnko, ktoré prichádza zhora, *oriens ex alto*^[7].

V noci na túto Veľkú sobotu sa Cirkev zhromažďuje na najslávnostnejšom bdení, aby oslávila vzkriesenie Ženícha, a to až do skorého svitania. Toto slávenie je jadrom kresťanskej liturgie počas celého roka. Prechod z tmy do svetla, zo smrti do nového života v Pánovom zmŕtvychvstaní

vyjadruje veľké množstvo symbolických prvkov: oheň, svieca, voda, kadidlo, hudba a zvony, ...

Svetlo sviece je znakom Krista, svetla sveta, ktorý všetko ožaruje a prežaruje; oheň je Duch Svätý, zapálený Kristom v srdciach veriacich; voda znamená prechod k novému životu v Kristovi, zdroji života; veľkonočné aleluja je hymnom pútnikov na ceste do nebeského Jeruzalema; chlieb a víno Eucharistie sú príslubom eschatologickej hostiny so Zmŕtvychvstalým. Keď sa zúčastňujeme na veľkonočnej vigílii, pohľadom viery spoznávame, že sväté zhromaždenie je spoločenstvom Zmŕtvychvstalého; že čas je novým časom, otvoreným pre definitívny dnešok slávneho Krista: „haec est dies, quam fecit Dominus“^[8], je to nový deň, ktorý Pán slávnostne ustanovil, deň, „ktorý nepozná západ slnka“^[9].

[1] *Homília o veľkej a svätej sobote* (PG 43, 439).

[2] Benedikt XVI, *Homília počas Veľkonočnej vigílie*, 7-IV-2012.

[3] *Jn 16, 16*.

[4] *Homília o veľkej a svätej sobote* (PG 43, 462).

[5] *Loretánske Litánie* (porov. *Si 50, 6*).

[6] *Rímsky Misál*, *Veľkonočná vigília*, *Veľkonočný chválospev*.

[7] *Liturgia hodín*, *hymnus Benedictus* (*Lk 1, 78*).

[8] *Ž117 (118), 24*.

[9] *Porov. Rímsky Misál*, *Veľkonočná vigília*, *Veľkonočný chválospev*.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/liturgia-bielej-soboty-a-
velkonocna-vigilia/](https://opusdei.org/sk-sk/article/liturgia-bielej-soboty-a-velkonocna-vigilia/) (26.03.2025)